

СУБОТА, 28 БЕРЕЗНЯ 2020 РОКУ		ЦІНА ДОГОВІРНА	№60 (6674)
 УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Про присвоєння імені Героя України лейтенанта Богдана Завади 9 полку оперативного призначення Національної гвардії України Ураховуючи бойові заслуги, мужність, високий професіоналізм та зважаючи на зразкове виконання поставлених завдань особовим складом 9 полку оперативного призначення Національної гвардії України, постановляю: 1. Присвоїти ім'я Героя України лейтенанта Богдана Завади 9 полку оперативного призначення Національної гвардії України та надалі іменувати його — 9 полк оперативного призначення імені Героя України лейтенанта Богдана Завади Національної гвардії України. Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ м. Київ 25 березня 2020 року № 108/2020		 КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ від 23 березня 2020 р. № 339-р Київ Про заходи із забезпечення публічної безпеки і порядку, спрямовані на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 Відповідно до частини п'ятої статті 53 Закону України «Про освіту» погодитися з пропозицією Міністерства внутрішніх справ про залучення здобувачів освіти закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ, до заходів із забезпечення публічної безпеки і порядку, спрямованих на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ	У 2014-2015 роках ВСУ і група народних депутатів України звернулися до КСУ з поданнями щодо конституційності положень Закону України. 10 лютого 2016 року КСУ відкрив провадження, яке досі триває. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) перші три заявники скаржилися за статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на тривалий розгляд їх справ судами; усі заявники за статтею 8 Конвенції, що застосування до них заходів відповідно до Закону України порушило їхнє право на повагу до приватного життя. Другий заявник також скаржився за статтею 13 Конвенції на відсутність у його розпорядженні ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з його скаргами. Щодо скарг перших трьох заявників за статтею 6 Конвенції Європейський суд звернув увагу, що провадження у їхніх справах тривають понад чотири з половиною роки в одній інстанції, враховуючи також провадження у КСУ. Складний характер правових питань у справах заявників вимагав першочергового їх вирішення КСУ. Європейський суд вказав на надмірно тривалий розгляд цього питання та на відсутність розвитку провадження у КСУ з липня 2017 року. Посилаючись на свою практику, Європейський суд зазначив, що трудові спори за своїм характером вимагають швидкого вирішення з огляду на важливість предмету спору для зацікавленої особи, яка через звільнення втрачає засоби для існування. У зв'язку з цим Європейський суд вказав, що тривалість проваджень у справах перших трьох заявників не може вважатися «розумною» та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції. Розглянувши скарги заявників за статтею 8 Конвенції та фактичні обставини справи Європейський суд проаналізував положення Закону України на відповідність міжнародним стандартам щодо люстрації та, зокрема, встановив, що Закон України відповідає вимогам якості закону, які він застосовує у своїй практиці, таким чином дійшовши висновку щодо законності у розумінні статті 8 Конвенції застосованих до заявників заходів. Також Європейський суд погодився з висновком Венеціанської комісії, що Закон переслідував дві законні цілі: (i) захист суспільства від осіб, які з огляду на їхню поведінку в минулому могли становити загрозу новоствореному демократичному режиму та (ii) очищення державного управління від осіб, причетних до широкомасштабної корупції; та вказав, що вони можуть розглядатися як такі, що загалом відповідають цілям, визнаним Європейським судом законними у його практиці щодо посткомуністичної люстрації у державах Центральної та Східної Європи. Європейський суд також проаналізував питання чи переслідували законну мету застосовані до заявників заходи розглянуті не in abstracto, а з огляду на конкретні обставини їхніх справ, і чи були вони «необхідні у демократичному суспільстві» у розумінні пункту 2 статті 8 Конвенції. Європейський суд посплав на висновки Венеціанської комісії, яка ще у 2014-2015 роках вказала на невідповідність положень Закону України міжнародним документам. Зокрема, Європейський суд вказав на широку сферу застосування Закону України, що виглядає як форма колективної відповідальності державних службовців за роботу у часи Президента Януковича В.Ф.; відсутність індивідуальної оцінки дій заявників при застосуванні до них Закону України та звільнення їх лише за перебуванням на посаді у певний період правління колишнього Президента Януковича В.Ф.; невинуватого суворість заходів, застосованих до заявників згідно Закону України; опублікування інформації про звільнення заявників у загальнодоступному онлайн-реєстрі ще до розгляду судами скарг заявників щодо їх звільнення; необґрунтованість однорічного періоду при застосуванні обмежувальних заходів та заборони займати відповідні посади протягом десяти років; необґрунтовану суворість застосування обмежувальних заходів у зв'язку з несвоєчасним поданням заяви про люстрацію; застосування Закону України у зв'язку зі спливом значного проміжку часу та за відсутності звинувачень осіб у конкретній антидемократичній діяльності, зокрема відсутність переконливих підстав для виправдання люстрації осіб, які просто обіймали певні посади у Комуністичній партії колишньої СРСР та Української РСР або були стверджуваними працівниками КДБ за відсутності будь-яких вказівок на вчинення ними конкретних правопорушень через такий значний період часу. Європейський суд підкреслив, що люстрація не може використовуватися для покарання та помсти, проте масштабний, необґрунтований та тривалий характер застосованих до заявників заходів підвищує можливість того, що певні із цих заходів могли бути вмотивовані, зокрайменше частково, помстою тим, хто був пов'язаний із попередньою владою. Європейський суд констатував порушення статті 8 Конвенції щодо усіх заявників, оскільки втручання у право кожного із них на повагу до приватного і сімейного життя не було необхідним у демократичному суспільстві. Розглянувши скарги другого заявника за статтею 13 Конвенції, Європейський суд зазначив, що з огляду на його висновки за статтями 6 та 8 Конвенції відсутня необхідність розглядати цю скаргу окремо. За ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО «1. Вирішує об'єднати заяви; 2. Дотуляє до розгляду по суті заперечення Уряду щодо вичерпання національних засобів юридичного захисту першими трьома заявниками та відхиляє його; 3. Оголошує заяви прийнятними; 4. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції щодо перших трьох заявників; 5. Постановляє, що було порушено статтю 8 Конвенції щодо всіх заявників; 6. Постановляє, що: (a) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції держава-відповідач повинна сплатити заявникам такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу: (i) 5 000 (п'ять тисяч) євро кожному заявнику та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; (ii) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) євро першому заявнику та по 300 (триста) євро другому – п'ятому заявникам та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись заявникам, в якості компенсації судових та інших витрат; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти; 7. Відхиляє решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції.» Інформацію надано Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини

Тривас передплата на 2020 рік. Передплату приймають усі відділення поштового зв'язку. Також її можна оформити на сайті: www.presa.ua ПАТ «Укрпошта» www.ukrposhta.ua

Газета для тих, хто приймає рішення

✓ ОПЕРАТИВНО

друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, урядові рішення, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

✓ ОБ'ЄКТИВНО

висвітлюємо діяльність глави держави, роботу Кабінету Міністрів, органів виконавчої влади в центрі та на місцях

✓ КОМПЕТЕНТНО

на запитання читачів відповідають авторитетні спеціалісти: урядовці, юристи, учені, лікарі

✓ ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА

для ветеранів війни, пенсіонерів, чорнобильців, студентів

для інших передплатників та підприємств і організацій

на 1 місяць 30 грн 52 грн

на 3 місяці 90 грн 156 грн

на 6 місяці 180 грн 312 грн

Соціальний передплатний індекс **40227**

✓ УВАГА! Послуга за приймання передплати на 2020 рік – безкоштовна.

Передплатний індекс **61035**

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ встановлені Національним банком України на 30 березня 2020 року					
USD 28.183	EUR 30.9027	RUB 3.5783	AU 45244.44	AG 407.03	PT 20875.43
за 1 долар США	за 1 євро	за 10 рублів		за 1 тройську унцію	
PD 66082.65					

СПІЛЬНА СПРАВА

«Коронавірус дав потужний поштовх переглянути наші звички, правила та норми»

Кандидат медичних наук
епідеміолог
Анатолій РЕЗНІКОВ

Анатолій Резніков — досвідчений лікар-епідеміолог, кандидат медичних наук, викладач Рівненської медичної академії. Прислухатися до його фахових рекомендацій варто кожному. До речі, вони дисонують із псевдопорадами, що переповнюють інтернет. Тому не ведіться на шахрайські заробітки — слухайте і чуйте фахівців.

УК Анатолію Петровичу, чи правда, що коронавірус вражає лише тих, кому за 65—70 років?

— Ні, під його прицілом усі вікові групи. Інша річ, що молоді до 20 років переносять ураження фактично безсимптомно. Це зрозуміло: чим молодший організм, то ефективніше він бореться з будь-якими хворобами та вірусами, зокрема й цим. А імунітет у старших людей справді ослаблений, бо нажили вже чимало болячок (серцево-судинні захворювання, діабет і його ускладнення, інші). І всі вони зменшують опір організму будь-яким інфекціям.

В Італії, яка не може впоратися з коронавірусом, бачимо з екранів переважно старших людей. Це країна, де люди живуть справді довго, тому, зрозуміло, хворіють

насамперед довгожителі. Тож у лікарнях справді доводиться обирати, кого саме підключити до апарата штучної вентиляції легень. І перевагу віддають людям репродуктивного віку, хоч як жорстоко це звучить. У нас, зрозуміло, такої кількості довгожителів немає.

УК Скільки ж триває інкубаційний період підступної хвороби?

— Вважають, що 14 днів. Але захворювання може проявитися й через кілька днів, а може, навпаки, маскуватися аж до місяця. Чому в нас карантин? Бо можна заразитися від того, хто й сам не знає, що він уже є носієм. А в нас, на жаль, немає достатньої кількості навіть експрес-тестів.

УК Скільки є видів тестів на коронавірус?

— Два. Перший — експрес-тест, який за краплею крові пацієнта має виявити антитіла вірусу. Щоправда, він дає значну похибку. До того ж, антитіла коронавірусу з'являються в людини лише на п'ятий день після того, як він потрапить в організм. Тому найкраще пройти два таких тести з інтервалом 5—7 днів.

Другий вид — складний тест методом так званої полімеразно-ланцюгової реакції. Він дорогий і точний, бо це дослідження на молекулярному рівні. Але його призначають виключно лікарі за відповідними показаннями. Наскільки відомо, борт із Китаю вже доставив обидва види тестів в Україну.

УК Скількох осіб може заразити носій коронавірусу?

— Усіх, хто з ним контактує, тобто необмежену кількість. Адже щоб заразитися, достатньо побути поруч лише 15 секунд. Зважте, що вірус дуже агресивний і не до кінця вивчений. І передається, до речі, не лише повітряно-крапельним шляхом, а й через кал, сечу, а ще через поверхні — дверні ручки, стіл, підлогу. Зі звичайним хатнім пилом він теж підіймається до слизових оболонок людини. Тому важливо ретельно дотримуватися правил гігієни і підтримувати чистоту.

Чому в містах навіть вулиці дезінфікують? Ось плонує хтось на дорожку чи тротуар, а ви наступили на те місце і принесли додому вірус разом із взуттям. Підшови теж варто мити з дезінфекторами. І в під'їздах багатоквартирних будинків прибирати частіше, й теж із ними.

УК А які з дезрозчинів найефективніші?

— Препарати, що містять не менш як 70% етилового спирту. Та оскільки він сушить шкіру рук, до нього додають трішки гліцерину для пом'якшення і перекису водню. Я, наприклад, роблю так: в аптечку пляшечку спирту додаю чайну ложку гліцерину і дві чайні ложки перекису водню. Можна користуватися й хлоргексидином, декасаном.

УК Читала, що знеболювальне ібупрофен лише прискорює розмноження вірусу.

— Не знаю, тому не буду тут категоричним.

УК Чи правда, що людей рятує насамперед дистанція, а маски й рукавички ні?

— Дистанція — це те, що найбільш діє у протидії вірусу. Тут, як кажуть, навіть не обговорюється. Але і маска, й рукавички теж захищають. Одна річ — прогулюватися без маски десь у полі, інша — йти в аптеку чи магазин. Люди, серед яких ви перебуваєте, просто не знають, є вони носіями вірусу чи ні. То чому б максимально не захиститися?

УК А чи можна захворіти на коронавірусну недугу повторно?

— Так, навіть кілька разів. Адже він, як і вірус грипу, модифікується, стає більш вірулентним, тобто агресивнішим. А запобіжників немає — на створення вакцини знадобиться щонайменше рік. Чому від кору чи дифтерії треба вакцинуватися щодесять років? Бо імунітет знижується або й зовсім втрачається. Щоб не захворіти, треба його поновити. Так і тут.

Тому наголошую: карантин — це не канікули. Треба, щоб держава подбала про засоби захисту насамперед для лікарів та медперсоналу, бо хто ж тоді працюватиме? Друге, що має зробити влада — сама чи з допомогою наших олігархів, — закупити обладнання, яке насичує кров киснем. Що вищий відсоток насичення, то швидший перебіг відновлення, 95% насичення і більше — це ідеальний варіант. Таке обладнання дуже згодиться нині, адже багато співвітчизників, що повер-

таються з-за кордону, навіть перебуваючи в інкубаційному періоді, інфікують інших. Тоді не діє до апаратів штучної вентиляції легень.

А ми всі на своєму рівні маємо виконувати ті прості дії, про які я говорив, вони й справді здатні рятувати життя.

УК А як поводитися у дні карантину ви?

— По-перше, намагаюся не ходити в людні місця. У магазин чи аптеку йду в масці, яку, до речі, виготовив сам із восьми шарів марлі. Вона багаторазового використання, її можна прати і прасувати. По-друге, стежу за раціоном: повноцінне збалансоване харчування зміцнює імунітет, який, цілком логічно, ослаблений після зими. Яйця, м'ясо, риба, овочі, молочні продукти — усе це має бути на столі. Для нас зараз дуже важливий білок, неоціненний для будівництва та відтворення клітин, вироблення антитіл і ферментів. Урешті, в разі нестачі енергії в організмі білки самі служать їй джерелом. Не варто переохолоджуватися — це ослаблює імунітет. І нарешті надважливий наш психоемоційний стан: шукайте приводи для радості, бо пригнічення посилює стрес. А стрес і вірус — то, вважайте, близнюки.

Тому новини слухаю лише раз на день, інакше можна захворіти лише від них. І звісно, сприймаю їх доволі критично, аналізуючи та порівнюючи, довіряючи лише перевіреним джерелам. І вам раджу робити саме так: береженого, врешті-решт, Господь береже.

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Меценати прийшли на допомогу

ВЗАЄМОДІЯ. Соціально відповідальний бізнес Харківщини та небайдужі городяни об'єднують зусилля із владою у боротьбі з коронавірусом

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Оголошення надзвичайної ситуації на Харківщині, ухвалене 21 березня рішенням обласної комісії з питань техногенної безпеки та надзвичайних ситуацій, жителі регіону сприйняли по-різному, але із занепокоєнням і тривогою. Область долучилася до списку регіонів, де виявлено хворих на коронавірусну інфекцію. Щоправда, харків'янка, дружина одного із заступників голови Харківської облради, в якій підтверджено COVID-19, перебуває в Київській області. Її чоловіка через високу температуру і погане самопочуття госпіталізували в Києві. Встановлюють осіб, з якими спілкувалося подружжя після повернення з Європи.

Однак не всі жителі регіону і мегаполіса зрозуміли сутність запобіжних заходів. Плуताючи надзвичайну ситуацію з надзвичайним станом, говорили про припинення роботи всіх підприємств і торговельних закладів, про заборону виходити на вулицю, інші нарікали на можливе повне припинення внутрішньоміських транспортних перевезень. Проте всі підтримали намісання влади взяти ситуацію під контроль.

Збірну з боксу повернули додому

Фактично одночасно в Харкові почали діяти два штаби з організації та забезпечення ефективної боротьби з коронавірусом. Створенню штабу ХОДА, до якого, за словами голови облдержадміністрації Олексія Кучера, увійшли народні депутати України, заступники голови облдержадміністрації, лікарі, голови РДА, передувала робота обласної координаційної ради за участі представників правоохоронних органів, які контролюватимуть надходження та витрати коштів від меценатів, що теж долучилися до боротьби із загрозою пандемії. Олексій Кучер зазначив, що вже провів перемовини з не менш ніж сотнею представників бізнесу області, які готові допомагати їй у вирішенні нагальних потреб, пов'язаних з протидією COVID-19.

«Наприклад, UBC-груп закупила апарат штучної вентиляції легень для державської лікарні. Ще близько 10 ПШВЛ від бізнесу надходять. Вони залишаться власністю бізнесу, але їх встановлять в обласних інфекційних лікарнях і використовуватимуть для надання допомоги людям. Народний депутат Шенцев оплатив літак і повернув у нашу країну збірну з боксу з Лондона. Народний депутат Фельдман надав автобуси, які перевезли по-

над 100 осіб через пункт пропуску на кордоні з Російською Федерацією», — зазначив Олексій Кучер, наголосивши, що це добрий приклад взаємодії соціально відповідального бізнесу в кризових ситуаціях.

Серед нагальних гострих проблем керівник області назвав забезпечення жителів Харківщини масками, дезінфікувальними засобами, ліками, підвезення медичного персоналу до роботи, допомогу людям похилого віку у придбанні продуктів харчування, ліків, засобів гігієни, забезпечення зв'язком. Він наголосив, що об'єкти критичної інфраструктури працюватимуть у звичному режимі, для підвезення працівників надано 50 шкільних автобусів. А для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації в області створюють штаб, який очолить заступник голови ХОДА Михайло Черняк.

Олексій Кучер заспокоїв громадян та медиків районів, занепокоєних розпорядженням голови департаменту охорони здоров'я ХОДА щодо передачі апаратів ПШВЛ з районних лікарень до обласних, заявивши, що це рішення він заблокував, а очільника департаменту звільнено з посади.

Необхідно зібрати 6 мільйонів доларів

Паралельно у Харкові почав діяти штаб, створений за підсумками

зустрічі в Офісі Президента представників влади та великого бізнесу, який очолив харківський бізнесмен Олександр Ярославський. Це перша в Україні практика об'єднання ресурсів бізнесу й державної влади, яка, сподіваються жителі області, значною мірою допоможе об'єднати зусилля різних людей. Як розповів на засіданні штабу Олександр Ярославський, на потреби Харкова та області, за розрахунками, необхідно зібрати 6 мільйонів доларів. Бізнесмен повідомив, що надав на боротьбу з коронавірусом у регіоні 3 мільйони доларів, з яких 2 мільйони вже перерахував на закупівлю необхідних матеріалів. За ці гроші придбано 450 тисяч експрес-тестів, які закуплять на додаток до тестових ПЛР-систем, що днями придуть в Україну з Китаю відповідно до домовленостей Олександра Ярославського і власника Alibaba Джека Ма.

Харківські бізнесмени вже оплатили пересувний рентген-апарат, два апарати ПШВЛ для немовлят, 16 сучасних УЗД-апаратів, сформовано і вже упаковують 22 тисячі аптек для соціально незахищених людей похилого віку, і для них зібрано гроші на 100 тисяч продуктів наборів та ін.

Щодень до групи соціально орієнтованого бізнесу долучаються нові учасники, готові внести пожертвування на спільну справу.

До діяльності штабу долучилася і міська влада, за рішенням якої буде закуплено 20 сучасних апаратів штучної вентиляції легень, а також засоби захисту для медпрацівників. На це міська рада спрямовує 40 мільйонів гривень з резервного фонду.

Маски на пам'ятнику

Звичайні харків'яни відгукнулися допомогою в боротьбі із загрозою пандемії. Працівники ONTaxi, розповів директор Харківської обласної інфекційної лікарні Дмитро Кухар, запропонували підвозити до роботи медперсонал, деякі підприємці організували доставку продуктів для літніх людей.

«Ось бачите, — показав на оголошення на овочевому магазинчику Олександр, — власник кіоску вивісив номер у вайбері. За цим номером можна замовити доставку овочів і фруктів додому. За доставку ми грошей не беремо».

Студенти Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна наділи маски на пам'ятники біля вишу, щоб нагадувати перехожим про необхідність дотримання маскового режиму.

Люди сподіваються, що таке об'єднання зусиль дасть позитивні результати і це найближчим часом зупинить розповсюдження коронавірусу.

ОСОБИСТОСТІ

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Щоразу, коли з полочки дістаю том Тлумачного словника української мови, неодмінно згадую світлої пам'яті Галину Гнатюк — блискучого мовознавця, доктора філологічних наук, члена редакційної колегії цього ґрунтовного видання. Видрукований упродовж 1971—1980 років у видавництві «Наукова думка» 11-книжний фоліант і нині настільний для мільйонів шанувальників української мови.

І завжди зринає в пам'яті образ її чоловіка Дмитра Гнатюка, чий голос знають і цінують у різних кутках планети. Баритон, оперний співак, той, хто дав пісенні крила невмирущому шлягеру «Два кольори» на слова Дмитра Павличка. Перелік масштабних заслуг і здобутків співака можна продовжувати.

Воістину найбагатші ті, хто свого часу мав щастя бути знайомим із Дмитром Михайловичем, спілкуватися з ним, слухати пісні у його блискучому виконанні.

«Чекатиму на вході до консерваторії»

До таких належить і автор цих нотаток, коли ще на початку 1990-х років у славновісній Боромлі Тростянецького району на Сумщині почав тріумфальну ходу всеукраїнський фестиваль для сільських трудівників «Боромля». Тоді мені як журналістові обласної газети «Сумщина» випала честь висвітлювати цю подію. Зберігся в пам'яті миттєвості на сільському стадіоні, коли на сцену виходив він, кумир мільйонів українців, Дмитро Гнатюк. Зайве переповідати, як люди завмирили, слухаючи його голос.

Як пригадає голова Боромлянської ОТГ Василь Романіка, який також був серед глядачів, присутні ловили кожний звук, насолоджувалися мелодією, що йшла із глибин серця й душі співака, почувалися по-справжньому щасливими, бо перед ними виступав неперевершений Дмитро Гнатюк. Що вже казати про зливу оплесків, якими нагороджували його глядачі після кожної пісні! А він стояв на сцені величний, піднесений, усміхнений і зворушений. Бо любив людей, а люди любили його.

Ще тоді впадало у вічі й дивувало: Дмитро Михайлович ніколи не сторонився шанувальників, а навпаки, охоче відповідав на потиски рук, роздавав автографи, фотографувався на згадку. І чи міг я тоді подумати, що через півтора десятиріччя журналістська доля зведе мене зі співаком, не раз і не двічі зустрічатимемося в Києві й Сумах, спілкуватимемося телефоном, а нашим «зв'язковим» буде Галина Макарівна.

А знайомство відбулося у Києві восени 2010 року. Перебуваючи у столиці в редакційних справах, вирішив зателефонувати Дмитрові Михайловичу, щоб узгодити дату і місце зустрічі для заздалегідь обумовленого інтерв'ю. Яким же було здивування, коли співак відразу перепитав, де я, наче здогадуючись, що в Києві. А впевнившись, запропонував зустрітись за півтори години у консерваторії. Мовляв, у нього там заняття, і можна викроїти час. Тож і досі чується у слухавці відразу впізнаваний баритон: «Домовилися. Чекатиму на вході до консерваторії».

Добре, що редакція «Урядового кур'єра» неподалік, то відразу ж погодився і в призначений час був на обумовленому місці.

Запам'яталося так: замість запланованих 15—20 хвилин говорили майже дві години, бо коли йшлося про певний аспект мистецького життя, Дмитро Михайлович відразу ж пригадував такі деталі, що

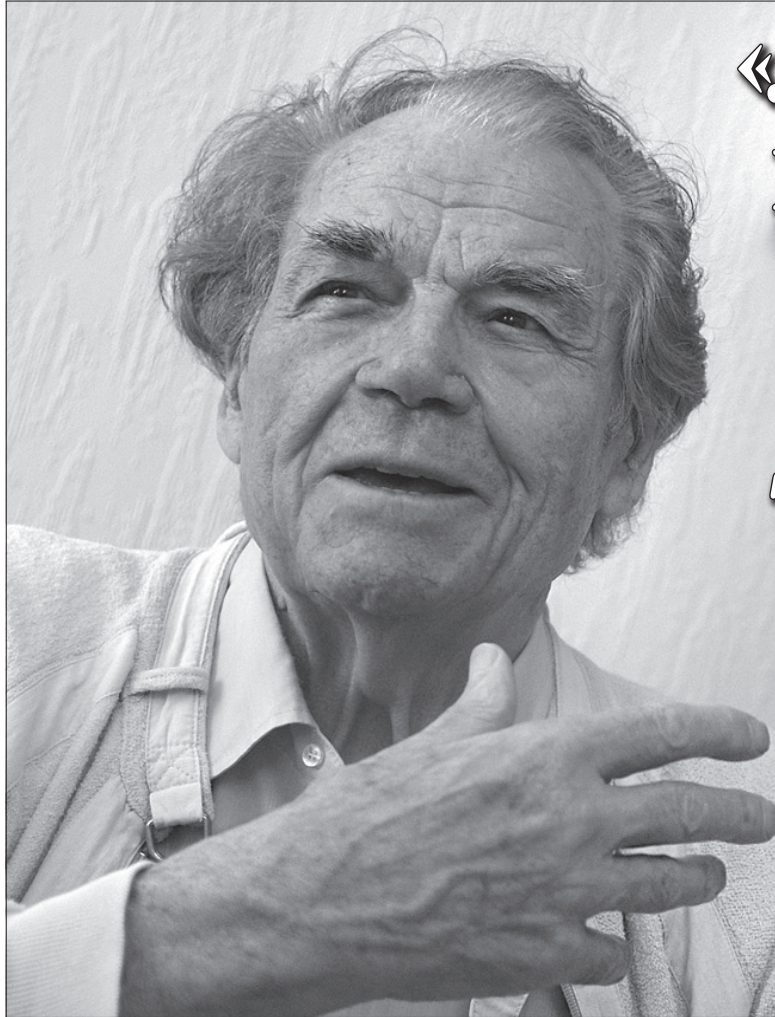

Фото надав автор

«Люблю бувати на Сумщині — у співучому, гостинному, талановитому краї»

ДАТА. Сьогодні виповнюється 95 років із дня народження незабутнього співака Дмитра Гнатюка, який понад усе любив Україну

я інколи не вірив своїй журналістській удачі. Ще тоді звернув увагу: маючи надзвичайно потужний голос, у побуті співак говорив навдивовижу тихо, проникливо, розважливо. Але настільки чітко акцентував на тих чи інших моментах, що все відразу ставало зримим і зрозумілим. А коли для посилення розповіді починав підспівувати, зокрема як заговорили про знамениті «Два кольори», то в мене аж дух перехоплювало: чи багатьом випадає щастя, щоб для них особисто співав Дмитро Гнатюк?

Чимало часу приділили тоді Сумщині. Співак перепитував, чи знайомий з тими чи іншими представниками сумської влади, культури, мистецтва, переказував їм вітання. Кілька разів згадував фестиваль «Боромля», село Климентове Охтирського району, де зупинявся під час приїздів. А якось у нього мимоволі вихопилося: «Люблю бувати на Сумщині! Чудесний край — співучий, гостинний, талановитий!» Почути це мені було мов бальзам на душу.

Звісно, до підготовленого інтерв'ю ввійшло не все, про що розповідав Дмитро Михайлович. Зокрема про те, як разом із дружиною виховували сина Андрія. Пригадав такий епізод. Якось після обіду співак прийшов додому після репетиції й вирішив трішки перепочити перед вечірнім виступом. А малому тоді було років зо тричотири, і він захотів погратися з татом.

Звісно, главі сім'ї було не до забавок, тому кілька разів відмовляв хлопчаків. А потім... зірвався і гримнув на дитину. Син розплакався, а разом з ним і батько. То стало великим уроком на все життя.

Не забуду, як наприкінці зустрічі подарував Дмитрові Михайловичу яблука, привезені із слобожанського саду. Він якось по-дитячому безпосередньо зазирнув у сумку. І перепитав: «Мабуть, із Сумщини?»

Дізнавшись, що не тільки із Сумщини, а навіть з Охтирського району, де згадуване Климентове, аж прояснів: «Чудесний край! І яблука такі самі красиві!»

Потому були інші зустрічі, й ота остання, київська, у травні 2013 року, коли випадково зустрів Дмитра Михайловича біля оперного театру. Стояла спека, співак був у сорочці з простої грубуватої тканини з ко-

роткими рукавами, в накинутаому наопаши світлому піджаку. Тепло привітався і відразу пояснив, що чекає на машину, аби доїхати додому. Поцікавився, в яких справах я в Києві, новинами сумського краю. Доки говорили, підїхав легковик, і Дмитро Михайлович подав руку.

Таким і залишився назавжди в моїй пам'яті, бо менш як за три роки надійшла сумна звістка. Її повідомив телефоном **славний співак уродженець Сумщини народний артист України Анатолій Мокренко**, який багато років товаришував із Дмитром Гнатюком.

Він співав, як жив, а жив, як співав

Ось що пригадав цими днями Анатолій Мокренко: «Із Дмитром Михайловичем нас пов'язувала багаторічна міцна чоловіча дружба. Упродовж кількох десятиріч зустрічалися на сценах, концертах, у консерваторії, Національній опері, працювали в одних і тих самих колективах, дружили сім'ями, ходили в гості одне до одного.

У Дмитра Михайловича та Галини Макарівни син Андрійко, а в нас із Марією дві доньки Люда та Оксана. Наші діти молодші за Андрія, однак це не заважало їм разом проводити час.

Дмитро Гнатюк завжди був і залишиться моїм старшим другом, наставником, порядним і добрим товаришем, у якого я багато вчився. Тож у моїх творчих досягненнях є заслуга Дмитра Гнатюка, який давав мені уроки співу, високого мистецтва.

Ми були друзями впродовж більш як пів століття: він любив слухати мене, а я його. Розповідали один одному про свої маленькі батьківщини — він про село Мамаївці на Буковині, а я про рідні Терни на Сумщині. Від нього струменіла потужна позитивна енергія, якою щедро ділився із співрозмовниками. Мій творчий побратим ніколи не гнався за гонорарами, заробітками, йому було байдуже збагачення. Він співав, як жив, а жив, як співав: натхненно, невимушено, природно. Ми разом виступали не тільки в Україні, а й за кордоном. Скрізь відчувалася його шляхетність, інтелігентність, підкреслена вишуканість. І коли нині бачу або чую окремих співаків із їхніми сце-

нічними чи побутово-гонорарними побажаннями, стає ніяково.

Людське начало, світле, одухотворене, ніжне, піднесене — ось що вирізняло мого друга з-поміж інших співаків-артистів. Тож до нього горнулися такі самі, як він — приходили по підтримку, добре слово, пораду.

Дмитро Гнатюк — окрема пісenna планета на світовому небосхилі, яка назавжди залишиться у вдячній пам'яті нащадків. Бо вона справжня, неповторна, як сама природа».

Нас подружила «Боромля»

Серед сумських побратимів Дмитра Гнатюка — **директор обласного академічного театру драми та музичної комедії ім. М. Щепкіна заслужений діяч мистецтв України Микола Юдін**:

«Ось уже четвертий рік, як на Різдво в моєму телефоні не лунає неповторний голос Дмитра Михайловича. Адже упродовж багатьох січнів він колядував мені по мобільному, бажав усіх гараздів, здоров'я-любіві-щастя. Щороку колядки були різними, усіх не пригадаю, адже насамперед вслухався в голос, який у світі єдиний і для мене був таким дорогим.

Найчастіше ми зустрічалися на фестивалі «Боромля», який уперше відбувся у серпні 1990-го і став провісником незалежності України. Тож саме село на Тростянецьчині нас і познайомило, подарувавши гроно незабутніх зустрічей і спілкувань.

Кожен приїзд Дмитра Михайловича на Сумщину (а їх було до десятка) ставав великим святом. І не тільки для мене, а й для багатьох шанувальників його творчості. Адже на стадіоні в Боромлі збиралися поціновувачі української пісні із Сумської та навколишніх областей — Полтавської, Харківської, Чернігівської, не кажу про столицю. І хоч на сцені виступали десятки співаків, глядачі з нетерпінням чекали саме на нього — Дмитра Гнатюка.

Мені випало щастя бачити його на сцені, працювати у складі журі, яке він очолював, проводити час у дружньому тісному спілкуванні, де співак завжди був душею колективу. Як голова журі він був непере-

вершеним: сам унікально талановитий, умів відразу ж вилуцтити інший талант, оцінити його і підтримати. Тож на «Боромлі» перемагали здебільшого співаки, які й досі не лише радують співом українців, а й гідно представляють нашу державу за кордоном.

Дмитро Михайлович був дуже коректною людиною. Пригадую, як одного разу під час неформальної зустрічі присутні попросили його заспівати «Два кольори», на що Дмитро Михайлович відразу ж відгукнувся. Але... Одному із присутніх чомусь здалося, що він повинен підтримати співака. Безумовно, це було не найкраще рішення, але Дмитро Михайлович, як завжди делікатний, культурний і мудрий, нахилившись до мене і продовжуючи співати, попросив щонебудь зробити, щоб утихомирити помічника. Доводилося переводити ситуацію в іншу площину, напівжартівливу, але такі приглушили небажану допомогу, і Дмитро Михайлович уже самостійно завершив спів.

Найчастіше почесного гостя поселяли у селі Климентове Охтирського району, де воістину райська природа: соснові і ялинові ліси, річка, бездонне небо. Одного разу я прибув туди рано-вранці й застав Дмитра Михайловича на березі Ворскли. Він стояв на піску перед водою і не приховував захоплення: «Боже, яка краса! Це ж цілий рік тут зелено і затишно! Справжнісінський рай!» І це попри те, що співак побував у десятках країн на різних континентах, а ось так захоплювався красою слобожанського куточка.

Дмитро Михайлович постійно цікавився всім сумським: Михайлівською цілиною, крелевецькими рушниками, Остапом Вишнем, Олександром Олесею. І цей інтерес був безпосереднім, непідробним — наче не було за плечима велетенського досвіду, знань, зрештою віку, а лише молода жага пізнання.

Міцна людина з ніжною міцністю. Таким мені бачився, чувся і залишився в пам'яті незабутній Дмитро Гнатюк».

PS Коли номер газети готувався до друку, надійшло сумне повідомлення: помер Анатолій Мокренко. З ним автор спілкувався 18 березня...

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Топчіть ряст — бог здоров'я дасть

ТРАДИЦІЇ. У ніч Воскресіння Христа відбувається урочисте богослужіння, освячують паски і крашанки

Павло ЛАРІОНОВ
для «Урядового кур'єра»

Утрадиційних кліматичних прогнозів синоптики завжди нагадують про норавливий характер першого місяця весни. Але цьогорічний березень увійде в історію метеорологічних служб із новим доповненням про глобальну пандемію. Непрогнозоване, несподіване лихо кинуло людству виклик. Наслідки його катастрофічні. Може, вони на решті витверезять розробників нових видів зброї й тих, хто використовує її для здійснення загарбницьких намірів. Адже одного разу з лабораторної пробірки може втекти такий вірус, що протидіяти йому за короткий час стане нікому.

Життя замгло. Усе довкола у тривожному очікуванні, «що день прийдешній нам готує». А яким буде квітень? Чи вплинуть погодні умови на вірус? Метеорологічний прогноз передбачає багато сонячних днів, подекуди прохідимуть короткочасні дощі, температура повітря в першій половині місяця не підніматиметься вище за 15 градусів. Відчутного потепління слід очікувати лише у третій декаді.

Коли і на які природні прикмети звертають увагу старі люди й народні синоптики, аби передбачити, якою буде погода до кінця весни і наступного літа? Знаковими для таких спостережень здавна вважають три квітневих релігійних свят: Благовіщення Пресвятої Богородиці, Вербну неділю, Великдень.

Свято Благовіщення Пресвятої Богородиці має давню історію. Діва Марія дала обітницю все життя дотримуватися цноти. Коли настав час повноліття, священники за Божою настановою одружили її зі старцем Йосипом, доручивши йому оберігати незайманість Марії. Після цього діва Марія мешкала в його будинку в Назареті. Одного разу до неї зійшов архангел Гавриїл і повідомив благу вість: діва народить Ісуса, який буде Сином Божим. Архангел пояснив, що зачаття відбудеться під чудодійним впливом Святого Духа. Діва Марія смиренно відповіла: «Я раба Господня. Нехай буде мені по слову твоєму». Тому свято Благовіщення відзначають за дев'ять місяців до Різдва Христового.

Існує народний звичай відпускати цього дня на волю птахів, що символізує звільнення людських душ від рабства гріхів.

Світле свято Воскресіння Христового цього року відбудеться обов'язково, але скоріше в межах домівки

Зі святом Благовіщення пов'язано багато народних прикмет. Якщо цього дня сонце сходить у хмарах, весна буде ранньою; якщо випаде сніг — на неврожайне літо; якщо дощитиме, добре вродять зернові. Якою буде погода на Благовіщення, такою й до кінця місяця. Що у квітні зародиться і гарно зійде, те у травні піде у ріст, у червні

— липні дозріє, а в серпні заповнить комори і засіки.

На Благовіщення лісові галявини вкриваються духмяним медоносом-рястом. Якщо пощастить натрапити на таке диво природи, старі люди радять вчинити обряд з примовлянням: «Топчу, топчу ряст, Бог здоров'я дасть. Дай, Боже, діждати, щоб на той рік топтати!»

фото з сайту 11.ua

Вербна неділя — свято перехідне. Його відзначають за тиждень перед Світлим Христовим Воскресінням. У його основі євангельська легенда про в'їзд Ісуса Христа в Єрусалим. Його зустрічало багато вірян, розмахуючи пальмовими гілками і вигуками: «Осанна (слава)! Благословенний в ім'я Господнє!» У наш час віряни після святкового богослужіння несуть додому освячені гілки верби. Їх садять на межах обійстя, біля криниць і джерел, на берегах сільських ставків, озер і річок. Вербна й калина — одвічні символи українського села.

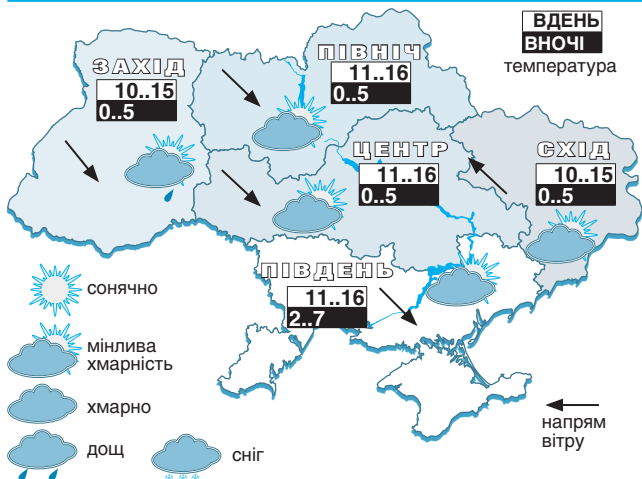
Передвеликодній тиждень супроводжується холодною погодою з дощами, а то й мокрим снігом. Хліборобам це добра прикмета — ґрунт насититься вологою. «По Вербній неділі уже плуг три ділі», — стверджує народна мудрість. Якщо останні дні тижня теплі, влітку буде щедрий урожай ярини.

Другого святкового дня з нагоди ювілейної дати згадаймо добрим словом нашого світлої пам'яті видатного сучасника філософа, академіка Мирослава Поповича. Він був одним із фундаторів Народного Руху України, виразником національного патріотизму. Відійшовши у вічність, Мирослав Володимирович залишив у спадок поколінням свій творчий доробок, що зайняв гідне місце в історії розвою української духовності й культури.

Великдень — одне із прадавніх християнських свят. Дата його відзначення постійно змінюється. Православна церква користується в її визначенні так званою Олександрійською пасхалією: святкуємо в першу неділю після першого весняного повного місяця, що настає після весняного рівнодення. У храмах відбуваються урочисті літургії, хресні ходи, освячують паски, крашанки, різні наїдки. Після повернення з церкви в кожній сім'ї люди розговляються. Після тривалого посту можна споживати скоромні страви.

За давніми народними прикметами, на Великдень під час сходу сонця грає. Якщо це явище відбувається на безхмарному небі, літо буде спекотним, засушливим. Якщо схід сонця закриватимуть хмари, літо буде вологим. «Квітень мінливу натуру має, та холоднішим за березень не буває», «У квітні терен забіліє — нехай господар ячмінь сіє», стверджують прислів'я.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 29 БЕРЕЗНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	0 +5	+11 +16	Черкаська	0 +5	+11 +16
Житомирська	0 +5	+11 +16	Кіровоградська	+1 +6	+11 +16
Чернігівська	0 +5	+11 +16	Полтавська	0 +5	+10 +15
Сумська	0 +5	+11 +16	Дніпропетровська	+1 +6	+11 +16
Закарпатська	0 +5	+10 +15	Одеська	+2 +7	+11 +16
Рівненська	0 +5	+10 +15	Миколаївська	+2 +7	+11 +16
Львівська	0 +5	+10 +15	Херсонська	+2 +7	+11 +16
Івано-Франківська	0 +5	+10 +15	Запорізька	+2 +7	+11 +16
Волинська	0 +5	+10 +15	Харківська	0 +5	+11 +16
Хмельницька	0 +5	+10 +15	Донецька	+1 +6	+11 +16
Чернівецька	0 +5	+10 +15	Луганська	0 +5	+10 +15
Тернопільська	0 +5	+10 +15	Крим	+3 +8	+11 +16
Вінницька	0 +5	+10 +15	Київ	+2 +4	+13 +15

Укргідрометцентр

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 18 березня 2020 р. № 294-р
Київ

Про призначення Микичак І. В. першим заступником Міністра охорони здоров'я України

Призначити Микичак Ірину Володимирівну першим заступником Міністра охорони здоров'я України.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 18 березня 2020 р. № 295-р
Київ

Про звільнення Левчука С. А. з посади Голови Державного агентства спорту України

Звільнити Левчука Сергія Андрійовича з посади Голови Державного агентства спорту України відповідно до частини першої статті 87¹ Закону України «Про державну службу».

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 18 березня 2020 р. № 313-р
Київ

Про призначення Перевезенцева О. Ю. державним секретарем Міністерства молоді та спорту України

Призначити Перевезенцева Олексія Юрійовича державним секретарем Міністерства молоді та спорту України з дати початку фактичного виконання ним посадових обов'язків на зазначеній посаді строком на п'ять років з урахуванням часу призначення на посаду згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. № 923 з оплатою праці відповідно до законодавства.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 18 березня 2020 р. № 314-р
Київ

Про визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 березня 2020 р. № 218

Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 березня 2020 р. № 218 «Про тимчасове покладення виконання обов'язків Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України на Кухту П. А.».

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ